

عنوان مقاله:

نقدی بر کتاب شبکه‌های خشم و امید: جنبش‌های اجتماعی در عصر اینترنت

محل انتشار:

پژوهشنامه انتقادی متون و برنامه‌های علوم انسانی، دوره 20، شماره 9 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسنده:

سلمان صادقی زاده - استادیار جامعه‌شناسی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

خلاصه مقاله:

شبکه‌های خشم و امید در زمره‌های تازه‌ترین آثاری است که به تبیین جنبش‌های اجتماعی جدید می‌پردازد. «جنبش‌های اجتماعی جدید» اصطلاحی بود که آلن تورن برای توصیف اشکال نوین تحول‌خواهی اجتماعی در «جامعه‌پسا صنعتی» به کار برد و آنرا از «جنبش‌های اجتماعی» در «جامعه صنعتی» متمایز کرد. تورن و شاگردانش یعنی کاستلز و ملوچی این جنبش‌ها را بر بستر کاملاً متفاوتی از مناسبات اجتماعی بررسی کردند، هر چند روش آنها در این کار یکسان نبود. اندیشمندان دیگری مانند اوفه بر روابط اقتصادی تأکید گذاردند و انگلهارت و پاکولسکی بر ماهیت فرهنگی این جنبش‌ها متمرکز شدند. کاستلز در شبکه‌های خشم و امید از جامعه شبکه‌ای سخن می‌گوید که نمایانگر مناسباتی جدید و دربرگیرنده ابرشبکه ضد قدرت در برابر ابرشبکه قدرت است. در جامعه شبکه‌ای جنبش‌ها ماهیت دورگه‌ای یافته و به دو فضای جریان‌ها و مکان‌ها تقسیم شده‌اند که نتیجه آن پیدایی الگوی جدیدی از کنش جمعی است. الگویی که کاستلز از آن برای تحلیل جنبش‌ها در عصر اینترنت بهره می‌برد و تحولات ایسلند، تونس، مصر، سوریه، اسپانیا و آمریکا را ذیل آن بازشناسایی می‌کند. برجستگی این اثر در ارائه چارچوب نظری منسجمی برای تبیین سازوکارهای جنبش و کاستی آن در نادیده گرفتن منطق روابط اجتماعی تولید و مصرف در جوامع مورد بررسی است.

کلمات کلیدی:

جنبش‌های اجتماعی جدید، جامعه شبکه‌ای، خشم و امید، عصر اینترنت، فضای جریان‌ها، فضای مکان‌ها

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1158225>

